

ni tah). Ama hi Pathien thu awi an naw a, biek-in khom la lût ngai lo top a nih. A beidong chun Pathien a kova, chu zân chun Pathien kuomah a hringnun an hlân ta a, maktak elin Pathien Thlarau pawlña a donga, zân khawvârin ታwngtai le hla sakin a hun a hmang a, êk thu le zun hîng hre lo khopin Pathien leh an inpawl a nih. Khuo a hung var chun Colonel hmaa ngîr dingin an thuoi suok ta a. Colonel chun thu an don hma chun a kuoma ‘Ka Pathien kovin ታwngtai ka nuom a nih,’ tiin a hni a, a phal pêk naw a, voi thum zet a hni hnung chun a phal ta a. Colonel le ama vêngtu sipai lien tak, a thîrkhaidiet hmor khingtieng cheltu chun a ታwngtai chu an en zing a, a ታwngtai zo char chun a *handcuff* le thîrkhaidiet riktak el chu vântieng domkângin ‘Halleluiah’ a ti a, Pathien thilthaw mak râpthlák a tlung, *handcuff* kalna tala lien tak chuh an hong ta phut a, thîrkhaidiet le chun hnuoia a tla thla ta rum el. Colonel chun thilmak râpthlák a mit ngeia a hang hmu chun a တို့ ta hle a, a mit chu a meng chêng nasa. Hieng hin a ti ta a, ‘Voisûn hin hi hmuna inthok hin i suok thei tah, keiin kan suoktir che an nawh, i Pathienin an suoktir che a nih, *pistol* i nei naw ti hi i Pathienin a fiela a siem a, i in tieng hlim takin fe ta rawh, harsatna i nei chun mi hril pei rawh,’ tiin an fe suok tir ta a. Khai leh, ei ni khom Pathien inpâknaa kut ei ben thei nawna ding le ei lâm thei nawna dingin Setanin ei kuthai hi *handcuff* le khuopna thîrkhaidiet lientakin a mi thlung khom a ni el thei. Amiрукchu unau, suol *handcuff* le suol khuopna thîrkhaidiet chu Bethlehem Dâr hin a hung suktan tah ti hi a tharin hrieng ei tiu. Halleluiah.

5. Hmangaina le remna a hung intlun: Pathien chun a dit ang tak le ama angpui ngei a a siem mihriem hmasatak hai kha a thu an zawm ta naw a, Setanin salah a man ta lei khan Eden huona inthokin a hnotsuok a, (Pathien hi mihriem anga ka hang inchangtir chun a lungril na taluoin a mitthli tla thei hiel dingin ka ring chu tie), Amaa inthokin satthlák an hung ni ta a, leihnuoi khom ታwngsie phurin a um ta hiel, vân le hnuoi chu inrem thei ta lovin an kâr a hla hle tah. A dit ang taka a siem, a duot ngawi ngawi hai, fâk ding hnienghnâr le hringna thing chen a pêk hai kha suolah an tlu ta tlat chuh Pathien lungril nat dân ding hi ka ngaituo ngam ngai nawh. Amiрукchu a hmangaina chun a theinghil naw zing, a en thei lul naw chu ni ta vêng a tih, a naupa neisun hung tirin hnuoi le vân kârah remna thu a hung tlung tah. Bethlehem Dâr hung wavin, vâtirkohai a hung tir thla a, ‘Hnuoia mihriem a ditsakhai kuomah inremna inlêng raw se’ a la hung ti nawk tawk tawk a, hitaka hin a mi hmangai zie an lang.

Chuleiin hnam le hnam kârah, sûngtinah, pansak panthlang kârah, khuo le vênghai kârah Kristan Lalna chang sien, Hmangaina le Inremna intluntu nîng ei tiu. Amen.

Ziekta: Rev. Roding Pulamte

Hrepuitu: Dec '18-Jan '19

Vol - 13. No. 11

Dec '18 - Jan '19

HREPUITU

HMAR CHRISTIAN FELLOWSHIP DELHI
(Regd No:S/ND/599/2015)

BLESSED CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR!

IENGTIN AM NAUTE (ISU) CHIBAI I BÛK VE TUM A..??

HREMHMUN PER ZEP

BEIDAWNG HMÊL PUT

KAN NGAI EM CHE

I THU ANG PEIIN KA CHUNGAH TLUNG RAW SE

RINGNA LEIA SANDAM EI NIH, THIL THILTHAW LEI AN'
NAWH

BETHLEHEM DÂR

Hrepuitu
Hmar Christian Fellowship
Delhi
Chanchinbu Thlakip Suok
(Regd No:S/ND/599/2015)

Vol. 13 No.11. Dec '18-Jan '19

Editor:
L. Robert Varte
Jt. Editor:
Upa Lalsiemlien Pulamte

Editorial member:
Pu Immanuel Khawbung
Printing:
Pu Nehemiah D. Ruolngul
Contributing editors:
Pastor Lalditsak Inbuon
Pastor Lalsiesang Joute

Address:
Editor, **Hrepuitu**,
2/4 Block - 2, NMRH
Minto Road, New Delhi-2
Tel: +85888-06754

Email:
hrepuitu@yahoo.com

*Hrepuitu a article insuo hai,
ngaidân suklanga um(hai)
hi HCF Delhi ngaidan a(n)ni
chuong kher nawh. Ziek
tin mawphurna a ni lem.
Pathien thu le artikul insuo
nuom hai chun iengtiklai
khawma editor hai
email(hrepuitu@yahoo.com)
kuoma thuziek hai chu pek
thei zing a ni - Editor*

Editorial:-

Pathien hi Jehova Jire a nih angin, ei **Hrepuitu** tlawmtak el hi, voisun ni chen sut theiin ei la um a, lawm a um takzet a nih. Kum tawp an ta bawk leiin, mi tamtak chungah lawmthu hril ei bat a, **Hrepuitu** insuo theia ei um nasan chu Pathienthu hung thawlawmtu hai zar lieu lieu a nih. Pathien thu thra tak tak, khawvel tluok varna hmanga ziek el thei lo, Pathien thrangpuina zarin article ziek tu hai popo hai chungah ei lawmthu um raw seh. Hieng mitamtak haiin Pathien ram an invawina lei, an lungril le tha sengah Pathien thu ropui tak tak tiem thei dinga an hung thon hai leiin ei lawm takzet a nih. A chang lem chun *phone* a chau fethlanga phalna ei lak hai dam a nih a, lawm a um emem a nih. Chun a *print* le a semdar tienga tlangval le nunghak haiin, Pathien rama rawngbawlna a nih ti inhmai lo a, tlawmgai takah buoipui a, Pathien Hmagenta thu mi tamtak hai tiem thei dinga semdar tuhai chungah, Pathienin a let tamin malsawm ngei a tih ti chu ei ring ngam a nih. An chungah ei lawmthu um raw seh. Tiemu popo, hi Christmas 2018 hin thlarau le taksa tieng malsawmna tamtak dong dingin **Hrepuitu** editorial board members popo ai in ditsakna chibai ka hung inhlanc che.

**BLESSED
CHRISTMAS AND
A HAPPY
NEW YEAR!**

Hrepuitu: Dec '18-Jan '19

2. Suok rîngkol a sukthliek: Zalêñ dingin Kristan a mîn suoktir tah, ngîr nghet unla, suok rîngkola chun intâng nawk ta naw ro (Gal.5:1). Rîngkol hi tlângrama umhai ta ding chun thil riktak tak phurna a na, chuongangin ei chungah hmu hlei thei lo Setan suok rîngkol rik takin, in de thlapin a mi delde a, ei ni a suol rîngkol chu ei phur ta char char a, mihiem hrâtna le theina chun a let thlâk el thei naw, chu suok rîngkol chuh Kristan a hung sukthliek ta leiin, suok rîngkola chun intâng nawk ta lo dingin Paula khom hin a mi hril a nih. Lalpa Isu ngei khomin, ‘...Ka rîngkol bât unla, ka kuomah inchûk ro... ka rîngkol chu an hoi a, ka phur khom a zâng a nih..’ (Mat. 11:28-30) a ti a nih. Suok rîngkol chuh a sukthliek ta leiin Ama rîngkol zâng tak el chuh phur lem dingin a mi fiel a nih. Halleluiah.

Suol bawia intanghai suokna dar chun,
Suok ringkol chuh a sukthliek tah.

3. Suok le a pû, suok le suok unauvah a siem: India rama hin hnam chunghnung le hnuohnunghai hi chêng hmunkhat thei lo an nih. Chuongangin suok le a pu chu kâr hla tak an na, suok chu a pu chun a nuom ang anga a soisak a thieng a, a chungah kut a thlâk khomin iengkhom thu sie/hla sie a um thei nawh, thuomhnaw anga sum le paia an chawk a ni tlat leiin. Suok a nina ang takin a damsûng chu a pu suoka chun a um char char ding a na, ama nuom thûn an tleng suok thei ta nawh. Amiruokchu Bethlehem dâr hin khawvêlin a thawthei lo suok le a pu chu unauvah a hung siem ta a, suok le suok khom unauvah a siem a, vun dum, vun vâr, vun sen, vun eng hai unauvah a siem a, tukhom hnawl thlâk hrim a nei naw a, chatuona chêng hmun khat dingin a mi fûnkhwam a nih.

4. Suol khuopna khaidiet a suktan: 1966 laia Mizoram buoi khan ka pu Thanglienkung chuh pistol a nei tia report a ni leiin Jat Regiment haiin an man a, Tipaimukh-a an Camp-a chun pûksûng (langar) an ti a chun lunginsietna um thak lovin a kut khinghni chu in tawk phâk lo dingin *handcuff* an inbun tir a, tala (lock) lien takin an kal a, thîrkhaidiet rik tak ama khâtin a fen hlêng zo lo chun a sûnga thingpum lien tak an phuna chun an thlung a. Pûk sûnga chun a sûn a zânin an khum a, chu chu êkin a na, zunin a ni nghâl bok, a umna rinum dân chu hrilin a siek nawh. (Ama hi *training* iengkhom a nei naw a chuh *machine* thil hrimhrim, *rice mill*, *typewriter*, *electronic* thil, a sie taphot a *repair* thei a, Jat Regiment hai *wireless machine* khom a se pha chun ama hin a siempêk hlak). Colonel (sipai officer) chun a *pistol* chu pesuok dinga a hril zâtin, ama chun *pistol* a nei naw thu a hril hlak a. (*Pistol* chu a nei naw hrim a). Colonel hmaah a ngîr tawpna dinga an ruot ni chun (a zînga inthok chu *electric shock* hmabâk a

BETHLEHEM DÂR

'Ngai rawh, Bethlehem dâr an ri,
Aw a ri a va mawi ngei....'

Allahabad Bible Seminary a ka um lai khan Pathienni tûk dâr 10:00 zât hin biek-in pakhat chun Inkhawm dâr voi zakhat an vuok hlak a, khawpuia Inkhawm dâr in ring deuva an vuok ri chuh ngai thlâk an hoia, nâ a ver song song. Ei ram tieng hang ti inla ei hriet thiem thova, Krismas tûk zâtin biek-in tinin Krismas dâr an vuok ri chûl chûl hlak kha a lo va mawi de aw. Tulaia Bethlehem Dâr ti ngaituona lungril thar a chun chuong dâr ri hai chu ka lungrila hin in ri lawl lawlin ka hriet a, a mi suklawm hle. Aw leh, ei ni laia Krismas Ni zâta dâr ei vuok anga in ri veng veng a ni naw a chuh Bethlehem Dâr, Kristan saltângħai suokna dinga a hung vuok tluka dâr ri mawi hi umin ka hriet naw a, a ri hin vân sâng a thangkhawk a, Pathien lalthrungpha hmaah an zâm kuol a, khawvâl a fang suok bok.

Aw leh, 'Bethlehem Dâr' ti hi ka dit hrimhrim nîng a tih, kum 1990 lai khan Krismas Hla bu *Tonic solfa* leh ka siem a, a hminga chun '**Bethlehem Dâr**' tiin kân bûk a. '**Bethlehem Dâr**' ti thupua hmang bokin Krismas hla Pathienin a mîn ziek tir bok. Bethlehem Dâr ti hi Isu Kristan Bethlehem hmunah a hung vuok tana Kalvari tlânga khan Rom sorkâr ngei khomin a hung hrietpui a, voisûn chen hin a ri chu a la tawp nawh.

Chu Bethlehem Dâr chu :

1. Saltângħai suokna Jubilee dâr a nih: Eden huona inthok ta khan var vervék le bau thiem takin Setanin Pathien ângsûnga inthoka mi kei thlain salah a mîn tâng tir ta a. Hla siemtun ka Pathien angna an hmang tah a ti angin, salah a mi khum ta hmie a, voisûn chen hin sala intâng ei tam a nih. Chu saltângħai *bail* (bêl) suokna ding chun Pathienin a nau neisun chu in ro thei ta lovin a hung tir a, Bethlehem khuoah mihiem taksa putin a hung pieng ta thlawt a, khuolbûk, riekrûn chang zo lovin, Setan kuta saltângħai sansuokna ding chun ranthlêngā zâl khom a hung huom. Chuleichun saltângħai ta dingin suokna Jubilee dâr chu a hung vuok ta a nih. Jubilee chun saltângħai, in le lo mi kuta intângħai an in suok tir hlak a, hlimna rûnpui a tlung hlak ang hin Kristan Jubilee dâr hung vaw in, sala ei intângħa inthok chun a mî san suok ta leiin lawm a va um ngei aw. Chuchu hrezing ei ta, Setan sala hin vân bar lût nawk ta nawng ei tiu khai. Kristan Jubilee dâr a hung vuok leiiin sala inthokin ei suok tah ti hi hre thar ei tiu.

IENGTIN AM NAUTE (ISU) CHIBAI I BÛK VE TUM A..??

Khawsak mivarhai khan Isu hung pieng ding kha lo hrein arasi chu an zui ta ngat ngata. Arasi chun an hma a thuoi peia; chuong chun Bethlehem bâwng in zâwn chara chun chu arasi chu a'n ding ta chata. Khawsak mivarhai chun Isu piengna hmun an tlung tah ngei a nih tî hrein bâwng ina chun an va lût ta a. An ring ang ngei chun Isu chu a lo pieng tah a.

Naute Isu chu chibai bûkin an robâwmħai chu hawngin, rângkachak dâm, beraw le mura dâm chu lâwmna chibai bûkna dingin an pêka tî ei Bible-ah ei hmu a nih.

Einiħai hi teh iengtin am naute hung pieng ding hi chibai lo bûk ve'ng ei t'a? Khawsak mivarhai angin ei lungril robâwm ei hawng ve a ngai a nih. Ei thil tha neiħi chu a takin Isu pêk ding um naw sienkhawm, Krismas ni hin chu Isu hmingin thawlâwm/pawisa annawleh thuomhnaw iemani tak Biek inħħai hin chawi khâwm ve hlak inla, Ama ei chawimawina le ei inza zie suklangna dingin. Chu chu thil āwm tak a ni a, chawimawi a phu a nih.

Chun thil tha pakhat chu, Isu chibai ei bûk vena dingin Krismas ni hin ei kâwl le kienga ei u le nauħi annawleh mi harsa tak takħai dâm hi va kanin thangpuina thilpêk dâm hi va thawpêk ve hlak inla chu Pathien khawmin lâwm hle'ng a tih. Annawleh Biek Ina thilpêk ei chawi khâwmħai kha mani kohran sūnga mi harsħai thangpuina'n hmang hlak inla chu mihiem le Pathien khawm suklâwm hle'ng ei tih. Chibai bûk dâñha ni ngei a tih.

Chuong anga naute Isu ei chawimawi vena anga ngaia thilpêk mi harsħai chungah lungril taka ei thaw a ni chun Lalpa chu khawsak mi varħai chunga a lâwm ang khan ei chunga khawm a lâwm hle ding a nih.

A thilpêk nêkin thuomhnaw thar nei dâm ei in-el tâwl a. Ruoi thei râwn/sâwt dâm hi a nih a ei nuom zâwng. Nal vura inchei a, phîng kawi vângħa sa fâk meuh kha Isu ei chibai bûk tum dâñha le nuom dâñha a hung ni tah. Thuomhnaw thar le ruoi thang loa Krismas kim lo rieua ngaina ei nei ta a. A thang loin Isu chibai ei bûk thei ta nawh.

Kristmas thawlâwm dâm hi a harsa deuhai thaw kêt thei hlak inla chu Isu ei chibai bûkna chi khat hung ni ve'ng a t'a, a lâwm hle ding a nih.

A zo a zaiin mi harshai va ɻhangpui thei naw inla khawm Kristmas ni bêk hin chu Isu ei chibai bûkna anga ngaiin thilpêk dâm hi inthawpêk a âwm a nih. A birthday neitupa khawmin chu chu a phu a nih.

Mi tamtak chun Isu pieng ni hi insukhlimna kût/function anga ngaiin nuhmei pasal thilah nuom chênnna a hmangin ei insuk hmu a. Isu pieng ruol deuthawa pieng ve hi Kristmas hmang zo zât hin hmu le hriet ding hi an um kum tin el hlak. A ɻhen Kristmas-in a lo sui kawp ta laklaw leia hun le hun loa nupaa insiem hlawl ta khawm ei bo nawk. A ɻhen chu Isu hung pieng kha a huntâwk tah ti ni âwm hrimin nâute hung pieng ding chu Lal Herod angin ei lo do a. Nu sûnga inthawka a thisaa hung suokin thlân khurah ei tir liem zung zunga. (Nau sukhlâk ei tam hle tina a ni chuh). Kristmas zo hin nupa tuok thar le nunghâk thienghlim ta lo hi ei pung nuom sâwt hle. Chuong ang chu a lo ni tah ei Kristmas hmang dân. Isu ei chibai bûk dânhai hi a râpthlâk thei hle.

Ei piengcham lâwm dânhai hin a birthday neitupa suklungzîng thei hle'ng a tih. A pienga inthawka ei lo suklungngai nghâl el chun a pawi hle ding a nih. Ei ta dinga la thi ding a ni nâwk nghâl si a.

Thlasik dei tak hnuoia a hung pieng ding hi lunginsietin, thuomhnaw lum Ama ei insiltir anga ngaiin thuom tha nei zo lohai hi Kristmas ni hin an inthuom lumna ding dâm hi pe thei ngei hlak inla chu a birthday neitupa khawmin Ama chunga ei thaw anga ngaiin lâwm takin mi lo pawmpêk ngei a tih. Chu ding chun vawisûna inthawk hin ei lo insîngsat a hun tah.

Chu chu Isu ei chibai bûk dân ding a nih.

Isu pieng niah iengtin am chibai i lo bûk ve tum a? ti zawna hin ei sermon bung le châng khâr zai rôl ta'ng ei tih.

Lalpa'n a thu mal mi sâwmpêk raw se.

Ziektu: JL Pulumte

RINGNA LEIA SANDAM EI NIH, THIL THILTHAW LEI AN' NAWH

"Ringna leia lunginsietnaa sandam in ni si a, chu khawm chu nangnia inthawka suok an' naw a, Pathien thilpêk a nih." Efesi 2 : 8.

Thil ɻha hrim hrim hi Pathiena inthawka suok a ni lai zingin mihriem thiemna lei le taimâkna leia hung rasuok a ni hlak. A tâwi zâwngin, thilthaw lei a nih. Hieng hausakna, thiemna le malsâwmnahai hi Pathien thilpêk a ni lai zingin mihriem thilthaw suok ra a nih.

Khawvêla hin a thlâwna hmu theina thil iengkhawm a um nawk. Malsâwmna ei tî khawm hi ei thaw ra vawng a nih. Eini ta dingin a thlâwn lo ni sien khawm, a mi thawpêktuhai lo inrim dawkpui sa vawng a ni hlak. Nauhaiin thaw suok nei loa a um sa ei fâk hmier hmier kha nu le pa'n inrimtaka an lo thaw dawk sa a lo ni hlak.

Isu Krista mi sandamtu dinga pêka ei um bâk hi a thlâwna dawng ding iengkhawm thil dang a um nawk. Tienlaia Israel-haiin VÂN mana an dawng tîhai ang bâk kha chu thuthlungthar huna chu a thlâwna dawng ti a um ta nawk. Ei thlatu Adam le Evi a'nthawk khan thil hrim hrim chu a thlâwn ni lova inrimtaka hlaw dawk dinga Pathienin ɻawngsie a lo inphur ta sa a nih.

Isu Krista a thlâwna pêkin ei uma; sienkhawm sandamna ruok chu a thlâwn a ni ve nawk. Ringnaa hlaw dawk a ngai a nih. A ring nawtuhai chu sandam an ni chuong nawk. "Mî fâk ding ei pêka, an lâka an fâk si naw chun ieng a sâwtña?" tî ang char a nih.

Isu Krista pêka ei um hi thil thaw lei an' nawa, lunginsietna leia thilthlâwpêk lieu lieu a nih. Chû zâra chun Isu Krista angpuuin hringna ei hung nei thei tah a. Ama ei ringna le Ama angpuia siem ei nina khan thilthawtheina ei hung nei thei ve tah a nih. Hieng damnaw sukdam theina dâm, khawhri hnawtdawk theina dâm le thilthawtheina chi dang danghai hi mani theina ni lovin Krista nina ei tâwmpuina zâr chau a hung ni tah a nih. Uongpui ding ei nei nawk, thilthaw lei an' nawa, Pathien thilpêk a ni **contd on page 10**

Krista hi thi khawp hiel a thuawi mi a nina suklangna ding khawm ni ngei a tih.

Hla siemtu khawmin **Lungawi taka ama zui chu a tha tak a nih** a lo tih a. A ni ngei, lungawi taka i chana thil tlung chu pawm el ding hi ei nih. Ei sietna ding hi Lalpa'n rôl ngai naw ni a, rôl suol khawm a nei ngai bawk bawk.

Mihriemin ei dit dânin kal ei pêna, thil tha âwma ei ngaihai hi Lalpa ngaia chu a lo tha vawng kher si nawh. Chuongchun thil tha thaw fûta inngai siin Pathien pawi hi ei tâwk rawp el hlak a nih.

Ei Bible-in **Inthawina nêkin thuawi a tha lem** a lo tih a; hi taka inthawk in thuawi hi thil tha tamtak thaw nêkin Pathienin a lâwm lemzie a suklang chieng hle. Pathien thu anga um si loa thil tha tamtak thaw thei khawm a lo nih. Thil tha nazawng hi Lalpa dâna chu thil tha pawm a lo ni vawng kher nawh ti hi hriet a tha. Lal Saula khawm kha Amalek mihai do dinga Pathienin a tir khan; an thil neihai le an ranhai po po sukchimit vawng dingin thu a pêka. Sienkhawm berâm chal thâu tak tak inthawina dingin a hringin a hung hâwna. Pathien a chungah a lungawi ta nawa, a lal nina a'nthawkin peithlâkin a lo um tah a nih. Samuel tirin hieng ang hin a va ti ta a, **Inthawina nêkin thuawi a tha lema, berâm chal thâu nêkin a thu pawm a tha lem.**

Lal Saula ngaidân chun thil tha tamtak thaw a nih. Sienkhawm Pathien ngaia chu thil tha le lâwmum a tling zo ta naw a nih. Chuleichun thil tha thaw vieuin lo inhrie inla khawm, Lalpa ngaia chu thil tha a lo tling kher naw thei a nih. Thil pakhat chau thaw suol lei khawmin ei thil tha thaw tamtak khawm inhlietir thei a lo nih ti hi ei hriet a tha. Mihriem ngaidân hi Pathienin a mi râwn nawa, a mi tâwmpui bawk nawh.

Lalpa'n a thu ei suklanghai chu thar takin mal mi sâwmpêk raw se.

Ziektu: JL Pulamte

HREMHMUN PER ZEP

Khuoi nghal, hnuoia kuo suot chi, a mi bel na chi, mi belhlum thei **per an zep** ei hmu chun ei ti a ei hnai ngam nawh. Per zep chu hnuoiah hmaw an sun phun a khan thil an târ a fei kibâr in an inkhîk tir hlak a nih.

Electric mi manhlum thei chu an inhuona, **Danger** ti an târ kuou el chun mivar, mi pangngai chun tawk chi annawh ti ei hriet nghal a, ei hnai nuom nawh.

Tulai hin churachandpur le a sevela le Manipur hmun threnkhatah mi ran vai lai that a sawisak hlak hnûhmâ chanchin maktak tak riva ei lo hriet a. Tuchen hin a thawtu hi iengang chie am ani a ti hi sukfiena le finfiena chieng fawk hriet le awi mumal theiin ala um naw a hawi. Mihenkhhat chun ran cho thaw lovin mihiem khawm a them an tah ti a, thudik le thukhêl inpawl nungin, awi ding bîk khawm inhriet lovin thuziek le a video chen hung kâp kai pawl an um bawk. Chuleiin mi tamtak râlkhêl le ralmuonglovin an um ti ei hriet a nih.

Ka ngaituonaah hi thu hi a hung lût pha hiel a.

Khawvel a hin ti ding intlawk chu ei va hau de aw... ti hi ka ngaituo hlak a nih.

Khawri ei ti, thlahrâng ei ti, misuol ei ti. Hripui, lirinhning (earthquake), thlipui (cyclone, hurricane, etc), tui lien (flood), mîmkei (landslide), khawvela sietna intlun thei thil chi dang dang ei ti.

Ei damnaw a. Ei natna suina investigation ei hang thaw a; a tha nekin a thanaw hmu inlauthawng le titna in ami bawm a. Cancer, AIDS, Hepatitis, etc sukdamtheilo invawi pal ei inlauvin ei ti. Ringtu pasal tha ngiel ngiel a ei ngai hai khawm têthlukin ei um rawp hlak. Pathien neituhai chu **ti naw** ti hi Bibleah vawi tamtak ami ziek pek a nih.

Bible hi thu Hring le Thutak inkhêl ngailo ani leiin ei pawm tlat ding a nih. Ei ti ding tak chu Bible-in fel hlawkin ami hril a nih.

"Nisienlakhawm tûm ana in ti ding hrillawk ka ti cheu; a sukhlm hnung khawma hremhmuna pei theina thuneitu chu ti ro; a nih, ka hril cheu hi, ama maww chu ti ro" (Luka. 12: 5).

**“Chun taksa sukhluma tlarau sukhlum thei nawhai chu i naw ro.
Hremhmuna tlarau le taksa sukbo thei ruok chu i ro”**
(Matthai. 10: 28).

Hremhmun hi ti a um tawpkhawk. Chuleiin Pathienin a nau an tlansa hai ei fe an lau em leiin ei hriet theina dingin Bible châng hmun tamtakah ami lo kawkhu a, hi hi **HREMHMUN PER ZEP** tiin kan bûk chawt el a nih. Mithiemhai hril khawm ka hriet nawh, keimaa a tlung ve dan a nih.

Mak ka ti ve nawk chu, hieng khawpa **hremhmun iumzie le inhrl hriet ul hi pulpit sermon ah a tla inkhat emem si a nih.**

Setanin mi thup pek a nuom amani ding aw ti ka ngaituo hiel a nih.

Pathien hi a hmangaina le a lunginsietna a ropui a; amiruokchu ama ringnawtu hai chunga a tium zie hi hrietsa ngei ngei a pawimaw a nih. Mi'n Pathien hmangaina a hrietchieng po leh a titumna khawm a hrietchieng zuol hlak a nih. Pathien ringnawtu hai chun a tiumzie le hremhmun tiumzie an hriet thei tlat nawh.

Billy Graham chun, “**Mi'n vanram inhawi zie a hriet phapha, hremhmun iumzie a hrietchieng cho hlak**” alo ti a nih.

Hremhmun hi awng bul tieng chu. **SHEOL, HADES, GEHENNA** tia hriet a nih. Mei dîl, na emem tuora insawisakna hmun, mei rem ta ngailo, a rinum thei ang taka inhremna hmun, tawpni um talova chatuon chatuona inhremna hmun, tlansuokna lampui dang reng reng um talo, phîngam dangchâr tuora thi thei ta si lo na hmun a nih.

Ngê nei an ta, an ngê chu thi ta ngai lo ding. Ngê nei chu ava rinum awm de aw. Damsung tawite a pân natna leia inngê hai dam hril ngaina ei hriet lo el ana. Chun, ngê hi sûngtieng le puotienga natna nasatak (*internal and external severe pain*) hril naa a hmang khawm a ni bawk.

Hremhmun hi ka zuk suongtuo ve sin a. Rinum thuou tam hril senglo; an damlaia Isu sandamna an lo zawng naw/hriet naw pawi ti taluo insîr leia natna. Thiltha khang zozai an thaw veileh hremhmuna a hang thlak el chu Pathien mawsiet Pathien laka lungsenna. Pathien thu le sandamna thu

I THU ANG PEIIN KA CHUNGAH TLUNG RAW SE

Mari kha Lalpa'n Vântîrko hmanga a nau pai ding thu le chû naute chu khawvél sandamtu a la hung ni ding thu a hril khan hawphur take in a hawphur a. Pasal nei loa chuonga nau a hei pai el ding chu a hmingsiet thlák a; mihaiin an la hung hriet suok hunah hmingsietna, muolphona le harsatna tinrêng hnawmtin phurtu a la hung ni ngei ding a nih ti a'n hriet a. Chuong thil ngaituona lei chun namén lovin titna le hawphurna in a sip a, a lung a suzkîng hle a nih.

Sienkhawm Pathien thu chu sêl ruolah a ruot naw a; ieng anga rinum a hmaa hung tlung ding khawm um sien; a thil tuok dinghai nêkin a thuawina le Pathien a titna chun a bûk rik lem a. Chuong harsatnahai po po chu sel tak le ringum tako Pathien hminga hmasuon dingin I **thu ang peiin ka chungah tlung raw se** tiin thu a lo tiem tah a nih.

Mari Pathien titna le thuawina zârin a sûnga inthawkin khawvél sandamtu ding Isu Krista ngei chu a hung pieng pha a. Chû zâra chun nang le kei Pathien le lo inhmêlmâk ta hnung chu ngaidamin ei um tah a; a naua mi'n bûkin, Vânh khuo-le-tui nîna pêkin ei lo um tah a nih.

Thuawina ra hi a tha em em a nih. Fâk tlâk lo hi chû kûnga chun a ra ngai naw a, a ra khawm a kha ngai nawh.

Pathien hin mihiem ngaidân hi a râwn ve naw a, a tâwmpui bawk nawh. Chuleiin **I thu ang peiin ka chungah tlung raw se** ti pei hi ei thaw thei sun a nia, sêlin umzie a nei nawh, Pathien pawi tâwkna chau a ni lem si a. Rinumnahai/harsatnahai hi a pumpel dân nêkin sel tak le huosen tako hmasuon ngam dinga Pathien kuoma hni lem ding hi ei nih. Chu chu mawngmai dân ding tak khawm a nih.

Isu Krista khawm kha thi khawp raua thu zâwmin a thina ding ngeia khawm **Keima thu ni lovin nangma thu ni lem raw se Pa** a la hei ti thei a ni kha. Hi thu hi Biblea chieng em ema zieka a lo um nasan chu Isu

Ami thienghlimhai thi chu a nih.

Hi thuruk hi ka hriet chiengin, fam ngai pûr hung suok nawk hlak de sien khawm nau anga ɔaplai khawm ami thlem tlai nawk hlak. Fam hnung ngaia tapa ka tlep tlawk tlawk lai khawm ka mitthli hrûkhulin a um nawk hlak. Tapa kur-in-kuka hun ka hmang chângin ka ma ɔawt nawk hlak. Ka mitthli hrûkhulin a um nawk hlak, Amen.

SAM 84 : 5 & 6

**Nangmaa hratna nei mi chu a ham a tha,
A lungrila zion panna lamlienhai umna chu.**

**Tapna ruom an hraw laiin
Tuihnar hmunahai an siem hlak a,
Ruotui tla hmasa chun
Malsawmnain an khum hlak.**

Kan ngai em che ti thupui hmanga ziek hi kan ngai em em, nghilni um lo ding ka pa, S.N.Ngurte, tarik 19.11.18-ah muol mi lo liemsan, piellei thuoret hnuoiah a hnuoi taksa buonlei chang nawk dinga fam mi lo chang san hrietingna dingin kan hlan.

**Van Kanaan thar lam tluongah,
Mi lo tuok la ka lal lunghnem;
Tia um khawsawt ka dawnin,
Ka ɔapna'n khuo a sei nawk hlak,
Zion rammawi hung var el rawh;
Tlung kan hawk pielral khawpui chuh.**

Tiemtu hai ta din Lalpa'n mal mi sawm pek raw seh. Amen.

*Ziektu: Dony Tuolte
5th November, 2018*

an lo hril naw leia nu le pa amani, rawngbawltuhai mawsiet na leia lungsenna.

Suolna tienga lo thuoitu-hai mawsietna le lungsenna. Insîra apa hlawkna um ta bawk lo ding. Anhawina reng reng um lo, hlimna reng reng um lo, inhmangaina le inlainatna reng reng um ta lo. Nat le rinum tawp ta lo, tlansuokna rêng um bawk lo, Hui Hah! Hei Hah! Pangzat a um a nih ie!

Putar pakhat chu sandamna thu le hremhmun tiumzie an hril pek a. Ama chun, "Mi tamtak an liem ta a, a rinum leia hung tlansuok pakhat khawm an la um naw a, mi an um thei chun um thei ve tho naw mei nîm" a ti chuh! A teu nawh ie. Tlansuokna reng a um nawh ti hi a nih.

Kha hma khan kan in kawl ringnawtu hai chu an ina AC inbûkin an inri tlut tlut a. Ka ngaituona achun, Aw... hremhmun a chun AC a um ta awm si naw a ti'n ka zuk lunginsiet bék bék el a nih.

"I kutin a sukthlûk che chun, tan el rawh. Kut pahni neia hremhmun mei rêm thei naw a fe nêkin, kut bûla hringnaa i lût chu ita dingin a tha lem, chu hmuna chun an nge a thi ta ngai naw a, mei khawm chu a rêm ta ngai bawk nawh..... I ke'n a sukthlûk che chun tan el rawh..... I mitin a sukthlûk che chun, kheldawk el rawh..... mit khinghni neia hremhmun a peia um nêk chun; Chu hmuna chun an nge a thi ta ngai naw a, mei khawm chu a rêm ta ngai bawk nawh (Marka. 9: 43-48).

Kut pawimawzie, Ke pawimawzie, Mit pawimawzie chu ei hriet seng a nih. Hremhmun a fe nêk chun, kut/ke/mit chân khawm ala pawinaw lem ti a hrilna a nih.

Marka ziekah hiengang hin HREMHMUN PER AMI LO ZEP pek a nih

Luka bung 16 châng 19-31 ah, Mi hausa le Lazar chanchin a hril a. Tekhithu el chu a ni nawh; an chanchin a hril a nih.

Mi hausa chun Abraham a ângsûnga inhawitaka Lazar um a hang hmu a. Lazarin a kutpar hmawra tui inchie pek dingin a hni a, chu chau khawm te chu a thlakhlâ ngawi ngawi el a ni kha. **Hi meichawka hin ka na êmêm a nih a ti a nih.**

Hremmunah a lungril a hawng chauva, anhnu taluo tah. ..**nang chu i na a ni kha** ti bâk a hlawdawk ta nawh.

Hi khawm hi ei tadinga **Hremmun Per Zep** a nih. Inzo lo hai in peisa a um a pawimaw ie.

Hremmun pumpelna hi kawngkhat char a um. Lalpa Isu Krista Lal le Sandamtua pawm a nih

Pathien lunginsietna a Grace leia Lalpa Isu Krista Lal le Sandamtua pawmtuhai chun chatuon hremmun chu ei pumpel tah. Halleluiah! Lawm a umin ava ropui de aw.

“Ti naw, kan tlan ta che a; i hmingin ka ko che a, Ka ta i nih. Tuihai i pal laiin Kei i kuomah um ka ta; Vadunghai i pal laiin chîm tlum naw ni che. Meia i fe thleng lai khawmin kâng naw ni che a, Meichawkin kâng awl bawk naw ni che”

Isai. 43: 1-3.

“Tia um nawk dingin suok nina thlarau in hmu a ni si naw a, nau innitirna thlarau in hmu lem a nih; chu Thlarau zâra chun, “Abba, Pa.” tiin ei khék hlak hi. Thlarau ngei chun, eini thlarau leh Pathien nauhai ei nih ti amin hriettir..”

(Rom. 8: 15-16).

Hremmun ti lo, mihiem ti lo, Pathien khawm ti bawk lo, suolin an mit a suk del pek tah tamtak ei um a nih.

Pathienin an tlansa a hmangai hai ei tlâk nawna dinga **Hremmun Per ami Zep pek** hi hmu thei dinga an mit a hung var theina ding le **Hremmun Pumpelna** Isu Krista Sandantu an nei theina dingin țawngtai pui zuol ei tiu.

Ei insûng ei inpei fel tâm? Ei khuo le veng, ei khawtlang, ei ruoltha hai, ei hnam chanpui, ei hmelma khawm ni raw se. Tawngtai pui in hma la vêng ei tiu. Khawvela antlansa ha'n Sandantu Isu Krista an mamaw a nih.

Tlinglo le fietawk naw tak nisienkhawm a thu ei zuk suklang chu Lalpan mal mi sawm pek seng raw se.

Ziektu: Lienkhawting

3/ 12/ 2018

Hrepuitu: Dec '18-Jan '19

san hin sa lung a zîng ie. Ka enna tieng tieng bei a dawngin lunglam kan vai. A sulhnung khawtlang ngua hin țapin ka lan vai ie.

Damsung tawite hmang dingin ei pieng a. Hi taka tawp el ding hlak ei ni si nawh. Hi hmawnthei taksa hlak hun sawt dailo ding a ni si. Thithei taksa hin thitheilo a um hun ding, hmawnthei hin hmawnthei lo taksa a put hun ding ei beisei a nih. **Hmawnthei taksa hin hmawntheilo la sil a ta, hi thithei taksa hin thitheinawna la sil bawk a tih.**

Chatuon khawpui, chatuon Lal ram Isu'n a thisena an tlansahai ta dinga ami buotsai pek beiseia thlirtu ei ni si a. Hnuoia thina'n ami the hmana țapin ei kûr-in-kuk hlak. Chatuon hringna chang lo a, Sandamna nei lo a chatuon hremmun tieng pana inthe sawng ding ni in la, iem chang ei ta. Hi thu hi ei ngaituo hlak am?

Krista bo a fam chang elhai chan ding dam ka ngaituo suok a. Kristaah hringna nei lo a muol an liem el dam hi lainat an va um de aw! Krista neitu hmanin thina hi tuor harsa ei ti a, ei bei a dawng hlak. Kristaah hringna neilo, thi thlamuongna neilo hai lem chun thina iengang khieuin am an tuor ding maw!

Thina hi ana em leiin a pûr a hung suok chang, a hung tho nawk chang hin chu inringlawk hman der loin mitthli le insawp a lo ngai nawk hlak. Thi hnunga beiseina hring nei lo, beisei ding reng um lo a chatuon hremmun tieng pan ding, muol liema inher liem el ding hai chan ding ka suongtuo a ka ngaituoin hril a va hai awm ngei de aw! Lunglai ril a fang vawng vawng.

Sienkhawm, nang le kei chu ei vangnei ie. Krista thisen hlu zarah beiseina hring ei nei hi a va ropui de aw! Krista hringna țawmpuia hringhai hai ei vangnei ie. Hienghai chungah thi hnina chun thu a nei ta awm si nawh. Beramte thia tho nawk Krista zarin Chatuon Lalram ei la hluo ding a nih. Isu thisen hlu zarin, Ama ringtu hai ta dingin thina hi van kawtkhar inhawngna a nih. Thina chu van malsawmna a ni lem si a. Ami thienglimhai thi chu LALPA ngaia hlutak a nih. Amen.

SAM 116 : 15

LALPA ngaia hlutak chu,

Hrepuitu: Dec '18-Jan '19

13

mitthli leh kan insawp zing. Sienkhawm In lum tlung hman chuong ta loin lampuia a thuok a chât el tah. Kan beisei le duthusam po mi the thla pêkin hi ni hin ka pa hringna a bo tah a. Hun iemani chen hnung chun ka mitthli po po a hul dêr el. Hi lai hin hospitala um laia kan hlapui, Pastor Vawmsunthang hla phuok **Emmau tluonglam hei thlir ei tiu**, ti hla Ms. Lalrengpuiin thiem em ema a sak chu lam intluonin kan ngaithlâk a.

Hi hla hi keini suongkuo ta ding bîk a Pastor Vawmsunthangin a lo phuok hiel niin ka hriet. Pahai ruong phur e ti loin hi hla hin lam in-tluonin amîn awi char char a. A hla thu hin ka lunglai ril a fang hne hle. Ambulance sûngah hi hla ngaithlak ringawt in hun kan hmang a ni tak. Ka pa a khawvel hun lêr tieng, hun tawp tieng, khuo an hnua kawlni liem ding le chun an hme ta em em. Ami bo san leh a hung inzûl nawk ta pei a. A hla thu changhni chau tarlang ka tih.

Emmau tluonglam hei thlir ei tiu,
Lalpa ngaitu ruolcham hai saw;
Khuo anhnu tah, kawlni liem ding an tah,
Kan kuomah um zing rawh.

Ngailai Lalpa min thla naw la,
I thangnaw chun tlei thei naw ning;
Kâ ngai zing che min thla naw la, Lalpa!
Kan kuomah um zing rawh.

Lal David chu a nau duotlai damlo, thi hmun a suol khan a ታ tap a ታ el. Sienkhawm a nau a hmangai ngawi ngawiin a bosan phingin ama an sukfa a. Fak- le-dawn a zawng a. A ታ tap a re el tah. Hiengang ngirhmun ang el ka chang ve a nih. Ka pa luthluona chun ka'n thung a. A hmel a la pangngai, la dang chuonglo chu ka tuoik a tuoik a. A hnuoi taksa la deilo chu puonin kan lan khum ታwt ታwt a. **Pa** ti a kan ko hlak chun dawn zai rêng a rêl ta bawk si nighth. Hril a va hai ngei de aw!

Mihriem inngaina hin chin lem a nei si nighth. Ka pa, a hnuoi taksa hun sawtnaw tea riel anga dei el ding chu ka lainat a, kan pâm em em. Thaw thei hlak ka nei si nighth. Hnuoia ei hmangai le ngaiha'n fam an mi chang

BEIDAWNG HMÊL PUT

Pathienin mihriem hai hi beidawng thei dinga a mi siem ei ni a. Ei vângduoi leia beidawngna tuok ei ni kher nighth. Ei thratna dinga ei tuok dâm a ni hlak. Beidawng/lungngai nachâng hriet naw hi thil vângduoithlâk tak a ni lem.

Ei Pathien thu khawmin **Hlimna nêkin lungngaina hi a thra lem, mihiem nun a siem thra hlak si a** a lo ti hrim a nih. A ni ngei, beidawng nachâng hretu chun a ngîrhmun inhnuoizie/sietzie a hrieta, insiem thratna lungril a'n neitir pha hlak.

Inchûkna tienga mi hnung hnawttu chun a ngîrhmun châuzie a hriet a, a beiindawngpui a; chu chun nasa taka thrang lâk nuomna lungril a pêk a, mî hnung hnawt ta lo ding le mîhai nêka ngîrhmun insâng lema invawr kai tumin a pu ta hlak a nih. Chu chu beidawngna chun râ thra a'n suotir ta hlak a nih. Beidawng nachâng hre nawtu chun nasa taka thrang lâk nachâng khawm hre lovin a'n thrung biel a, a ni ding ang khawm a ni phâk ngai nighth. Chu chu a nih beidawng nachâng hretu le hre nawtu kâr hei inhlazie chuh.

Nu le pahai khawm hi nau le te enkawlna kawnga hin beidawng nachâng hrie hriehai chun nau thra an hung nei el. Mi tamtak chun an nauhai hi ieng anga khawhloin lo khawsahai sienkhawm beidawng nachâng khawm hre lovin an um umin an inumtir a, hriet naw sak sak thawin beidawng hmêl khawm put dêr lovin nauhai laka le mi dang laka khawm an inlanga. Chu chu thil thra an' nighth.

Nâu hin nu le pahai beidawng hmêl hmu hi rinum ei ti ve seng a nih. Nu le pain nauhai thrat nawna beidawngpui nachâng ei hriet naw chun ieng angin lo umhai sienkhawm ei pawti nawzie ei suklangna a nih.

Nu le pa hin nauhai chunga ei beidawngnahai hi inthup loa suklang hlak ding a nih. Ei beidawng/lungngai hmêl nauhaiin an mi hmu chun rinum tîna'n hung hmang pha'ng an t'a, chu chun insiem thrat nuomna lungril an hung nei pha ngei hlak ding a nih. A rûka invawipui el lovin suklang ngei hlak ding a nih.

Nauhai annawleh manî pasalhai/nuhmeihai laka ei beidawngnahai hi hmingsiet inlâu leia ip bo pui el ding hi a ni ngai nawh. Pastor le kohran upahai dâm hi manî ina ko el hlak ding a nih. Lo tawngtai hlawting kher nawai sienla khawm, chuonga ei thaw chun anniah inthiem nawa lungril ei tu pêk tîna hung ni'ng a t'a, insiem thrat tumna lungril chen an hung nei pha hiel ta hlak ding a nih. Annawleh kohranhai laia dâm hin tawngtainer subject-a puong tawp el ding a nih. A tûl chun muolphopui el ding. **Inpuong faina hi malsâwmna bul a nih** ti a ni kha. Ei ippui ei tî sângin ei inring hmain thup ruol lovin inruithei thilah hmingsie takin thina tuok that pal ei tih ti hi thil inlâu-um tak a ni lem.

Rinum tuor hmasak hi inhawitîna a ni ang bawkin muolpho hmasak hi a hnunga hming thratna a nih.

Lalpa'n a thu mal mi sâwmpêk raw se.

Ziektu: JL Pulamte

contd from page 17

Chuleichun ei Bible-in “**Thilthaw lei an’ nawh; chuong naw chun mi uong rawi an tih**” a tî kha hi hi thil hi a tina khawm a nih.

Tawngtai hlawting khawm ei lo ni thei; annawleh khawri hnawtdawk thei khawm ei lo ni thei. Sienkhawm uongna ding le insuongna ding iengkhawm ei nei nawh. Hieng ang thil hi Pathien thilpêk a ni a, thilthaw lei an’ nawh. Thiemna le varna lei an’ nawa, hrâtna lei a ni bawk nawh. Pathien thilthâwnpêk lieu lieu a nih.

A tâwp taka dingin: Hrisêlna, thiemna, hausaknahai le thilthawtheina tinrênhai hi iemani chena chu mihiemin sâwl taka a thaw suok sa lo ni sienla khawm, uongpui ding ei nei nawh. lengim el hi Pathien inthawka suok vawng a ni si a. Thawkrimna chu mihiem thilthaw a nia; hlawtingna ruok chu Lalpaa inthawk a nih. Tumna chu mihiema inthawk a nia; thil tum sukputtingtu ruok chu Lalpa a nih. Indona chu mihiema inthawka suok a nia, hnena ruok chu Lalpa ta a nih. A bul tumtu chu mihiem ni sien khawm, a tâwp chena mi thuoi tlung theitu chu Lalpa a nih.

Lalpa'n a thu mal mi sâwmpêk raw se.

Ziektu: JL Pulamte

Hrepuitu: Dec '18-Jan '19

KAN NGAI EM CHE

**Lalpa! Kan ngai em che,
Kan kuomah um zing la;
Khawvel zantieng khuo anhnu tah! Lalpa;
Kan kuomah um zing rawh.**

By : Pastor Vawmsunthang

Khawvel hi thena ram nisien khawm, van intuokkhawmna a nih. Inthena khawvelah ka pa mi hmangaitu, kan ngai em em S.N.Ngurte chun tarik 19.11.18 hin natna rimum tuor nawk ta lo din muol ami lo liem san a. Hi hnuoi taksa thi thei le hmawnthei, thuthei le nathei hlip thlain van taksa puta leng din hnuoi thina la lungngai ram a lo maksan tah.

Sienkhawm a sulhnung khawtlang nguia hin a nau-le-te, tu-le-te, a sung-le-kuo han ngaiin တာပါနက်ကို。Sênlaï nau-ang kan bâng thei nawh. Ama ngaya beidawnga thlavaiin kan inrûm. Sienkhawm hnung tieng ngai ta loin, kir nawk rêng dawn loin ami liem san ta si a.

**Aw thenawna ram ka ngai,
Lungdit lenruol kimna ram chu;
Iengtik am hang tlung veng ka ta?
Ka hnuoi sil puon hlip a ka lêng hun ding,
Ngaiin sûn nitinin ka thlir rawp hlak.**

Ka pa natna khuma zal hospitala enkawl chu hmu ka nuom lein tarik 12.11.18 chun Delhi suoksanin Manipur ka pan a. Churachandpur tieng fe loin direct-in *Shija Hospital*, Imphal ka pan nghal a. Sienkhawm, ka pa chu *ventilator* hmanga thuok la ani lein bauin kan biekpui thei ta nawh a. Pathienin mihiem dam kum dinga a thliek chen rau mi dampui de sien khawm mihiem inngaina le lainatna a bo thei si nawh. Ka pa'n ami bosan el ding kan phal naw lein kan thei tawp kan suo a. Sienkhawm mihiem duthusam khel a Remruottu remruot dan dang ruol an nawh. Kan lo hriet thiem si nawh.

Tarik 19.11.18, thawtanni hin *ventilator* inbûk zingin *Shija Hospital Ambulance*-in Churachandpur ka pan a. *Ambulance* a kan chuong laiin

Hrepuitu: Dec '18-Jan '19